

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 66. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. AUGUSZTUS 16-án IV. Year. No. 66.

A KIRÁLY SZÜLETÉSNAPIJÁN.

MIT KIVÁNJUNK A MAGYAR NEMZET FEJEDELMÉNEK?

„A legelső magyar ember a király,
Érte minden honfi karja készen áll...”

Igy énekelte ezt a költő és így gyakorolta ezt a magyar nemzet Szent Istvántól kezdve egészen napjainkig, egészen I. Ferencz József-ig.

A magyar nemzetnél dinasztikusabb érzelmű nemzetet nem ismer a világtörténelem. Attól a perctől kezdve, amikor Pusztaszeren vezérének kiáltotta ki Árpádot, egészen a mai napig a magyar nemzet csakis a monarchikus kormányformában kereste boldogulását. Akit kikiáltott királyának, akinek fejére rátette a koronát, akinek kezébe letette a hűség esküjét, ahhoz oly hűséggel ragaszkodott, a melynek megszegésére még a megpróbáltatások legkeményebb idejében sem birt hamarosan vállalkozni. A magyar nemzet egy ezredéven át azt vallotta, hogy „a legelső magyar ember a király”, s mivel ezt vallotta, nála nem volt üres szólam, hanem szívből gyökerező meggyőződés és elhatározás, hogy „érte minden honfi karja készen áll.”

Ha azonban valahol, úgy kell hogy nemzet és király között érvényesüljön a *do ut des* elve, a kölcsönösség törvénye. Fejedelmek csak akkor várhatják népeiknek törhetetlen hűségben való ragaszkodását, ha ők maguk népeiknek boldogítását, erkölcsi és anyagi értéküknek emelését, nemzeti öntudatuknak, nemzeti büszkeségüknek fejlesztését tekintik életük legelső, legparancsolóbb kötelességének.

Ferencz József viharos időben került Magyarország trónjára. Nem ő idézte elő a vihart. De meg kellett küzdenie a következőkkel. Fiatal volt. Tapasztalatlan volt. Oly légkörben, oly iskolában nevelkedett, amelyben csak egyet ismertek, csak egyet tanítottak, azt, hogy a Habsburgok trónja csakis a magyar nemzet jogainak alkotmányának romjainál állhat erőssé és megdönthetetlené. Ez a tan elvakította őt, a fiatal embert, aki fiatalságánál fogva nem érezte, nem érezhette felelősségének súlyát. Az a tan mondatta vele: *alkotmányom a kard!* Az a tan birta, készítette őt arra, hogy könyörtelenül lemészároltassa nemzetének büszkeségét, oly férfiakat, akiknek karja megváltozott körülmények között készen állott volna érte.

A történelem azokért a véres eseményekért

am fogja elítélni Ferencz Józsefet. Keressünk mi is mentséget történelmi irodalomban és abban a szellemben, amelyet környezete beléje oltott olyannyira, hogy ez és csakis ez uralta őt. De ha a történelem és a saját agyunk föl is menti őt a legkeményebb vádalól, az a kérdés mindenestre jogosult: van-e annak a fejedelemlennek joga hűséget és szeretetet várni attól a néptől, amelyet nem felemelni, hanem leigázni készül?...

Évtizedek gondjai és bajai a fiatal, kardjával hadonászó királyt komolyan gondolkodó uralkodóvá átváltoztatták. Belátta ő is, hogy karddal igenis lehet leigázni népeket, de a trónhoz láncolni csak szeretettel, csak a jog és igazság fegyverével lehet őket. Ferencz József odanyújtotta a magyar nemzetnek a békejobbot. És a magyar nemzet elfogadta azt. És mikor fejére tette Szent István koronáját, a magyar nemzet megint erősen hitte: *a legelső magyar ember a király*, akiért, minden magyar szív úgy érezte, minden magyar ajk azt vallotta, *minden honfi karja készen áll.*

Következtek a kölcsönös szeretetnek és ezzel a békés fejlődésnek évei. A király és a nemzet között létrejött összhangot nem zavarta meg semmi. A magyar nemzet hitt, remélt és szeretett. És mivel hálálták meg hitét? Mikép váltották be reményeit? Mivel viszonzták szeretetét?...

Ferencz József, Magyarország apostoli királya, vasárnap üli meg születésnapját.

Minden valamire való üzletember az év letevével lezárja a könyveit. Átvizsgálja sáfárkodásának eredményét. Ha az eredmény kielégítő, tovább halad a megkezdett úton. Ha az eredmény nem felel meg a várakozásoknak, vagy egyáltalán rossz, a komoly üzletember keresi az eredménytelenség, a balsikernek okát, hogy a jövőben ez az ok, s vele a balsiker ne ismétlődjen. Új elvekre fekteti az üzletét, oly elvekre, amelyek azzal biztatják, hogy kielégítő eredményhez fognak vezetni.

Tekintsen vissza Magyarország apostoli királya a lefolyt esztendőre. Zárja le ő is üzleti könyveit és vizsgálja meg hideg, elfogulatlan, tisztán üzleti szemmel az eredményt. Ha ezt teszi, akkor hamarosan meg fog győződni arról, hogy esődbe kerül, ha csak más elvekre nem fekteti az üzletét.

Népei elégedetlenek, a magyarok százezrei

utnak indulnak egy új haza keresésére, a hazán belül egyenlenség és harag uralkodik. Magyarok hazának gyermekei kicsinyes mellékérdelkekből ellenségei az egységes magyar állameszmének.

Ezt nem akarhatta Ferencz József, akinek nyugalma és boldogsága népeinek nyugalmtól és boldogságától függ. Keresse tehát Magyarország apostoli királya az okokat, amelyek a felfordulást, az egyenlenséget és haragot előidézték. Keresse őket és fáradozzék igaz szívvél eltávolításukon.

Születésnapjára ajándékozza meg önmagát azzal a megnyugtató és boldogító elhatározással, hogy szakít a multtal, hogy elvezeti a magyar nemzetet a boldogulás útjára, hogy nemzeti és gazdasági fejlődését, haladását királyi akaratával elősegíti.

Mi szívből kívánjuk Magyarországot elagott királyának, aki végigjárta az emberi szenvedések kálváriáját s akinek szívébe legmérgesebb, legkínzóbb tövisait szurta a sors, mi szívből kívánjuk Magyarországot királyának, hogy fájdalomteljes életének alkonyát hadd aranyozza be nemcsak népeinek szeretete, hanem az a tudat is, hogy kiérdemelte azt a szeretetet.

Ezt pedig könnyűszerrel kiérdemelheti. Magyarrá kell lennie a magyar királynak. Igazzá kell tennie a költőnek azt a szavát, hogy ő a legelső magyar ember.

Ha azzá lesz, akkor szeretettel fogunk róla megemlékezni mi is, azok a százezrek, akik, ha szükségből hazát cseréltek is, szülőhazájukat nem szeretik kisebb szeretettel. Ha azzá lesz, akkor születésnapján mi itt az új hazában megújítjuk a hűség esküjét és megfogadjuk, hogy a százezrek karja a veszály pillanatában készen áll.

Fox, Angliának egyik leghirvesebb államférfia egyik politikai beszédében azt mondta: „*ugyanaz az elv, mely a közönséges életben az emberek közt fejleszt a barátságot, szilárdítja meg a viszonyt az uralkodó és népei közt. Ez az elv az, hogy egymás sorát meg kell osztaniok, hogy boldogságuk közös alapokon épül fel s hogy a népek nyomora fájdalmat okoz az uralkodónak.*”

Vesse ezeket az aranyzavakat a szívébe Ferencz József, Magyarország apostoli királya, cselekedjék szerintük születésnapja a magyar nemzet napja lesz.

BÜNFÉSZEK.

Mindenért a bevándoroltakat okozzák.

Tény, hogy különösen az utóbbi időkben és különösen New York városában ijesztő módon felszaporodtak a legocsmányább bűntettek.

Ezt a sajnálatos tényt fanatikus emberek arra használják fel, hogy az idegen származásuk ellen izgassanak. Ettől még oly emberek sem riadnak vissza, akiknek hivatásuknál fogva szeretetet és megbocsátást kellene hirdetniök: a papok.

Madison C. Petersnek hívják azt a new yorki papot, aki egyenesen lázít a bevándoroltak ellen, aki ezeket teszi felelőssé minden bűntettért s aki nyíltan és Isten oltára előtt azt merre állítani, hogy a bevándoroltak tönkreteszik ezt az országot.

Vasárnapi prédikációjában a többek között a következőket mondta Istennek ez a furcsa szolgálja: „A felszaporodott bűnestekeknek egyedüli okozója a korlátlan bevándorlás. Igaz, hogy bevándorlók tették ezt az országot azzá, aminőnek ismerjük; de ez még nem ok arra, hogy ugyancsak bevándorlók által tönkretéssük ismét ezt a mi országunkat. Európa kormányai elég hosszú időn át akkép szabadították fel magukat nemkívánatos polgáraiktól, hogy természetesen rájuk zúdították gonosztevéiket.“

Gonosztevőknek bélyegezi tehát egy keresztény pap azokat a bevándorlókat, akik a saját állítása szerint „azzá tették ezt az országot, aminőnek ismerjük“ és akik lelküknek és testüknek erejével a művelődés útjára segítették Amerika népét, amely abban a kulturában nőtt nagygyá, amelyet mi, bevándoroltak hoztunk magunkkal ide Európából.

És nem akadt egyetlen angol nyelven megjelenő amerikai lap sem, amely Peters urnak torkára forrasztotta volna azt a hazugságot, amelyet Istennek szentelt helyről merészelt világgá bocsítani! Kezdünk hinni abban, hogy ez a dicső ország nagyságának delelőjéről kezd hanyatlani, bukni lefelé.

KIMUTATÁS.

A bevándorlás július hónapban.

Most adta ki a washingtoni statisztikai hivatal a július havi bevándorlásról szóló kimutatását. E kimutatás szerint a „magyar“ elnevezés alá esett 2553 bevándorló, 1485 férfi és 868 nő, akik összesen 29,761 dollárt hoztak magukkal. A tót bevándorlókat 1614-re mondja 29745 dollárnyi magukkal hozott tőkével, a mi nyilván azt mutatja, hogy Magyarországból nem jönnek ide üres kézzel a bevándorlók. A számok azonban tévesek, mert a *Bevándorló* kimutatása szerint többen érkeztek ide hazulról júliusban.

Az amerikai bevándorlási bizottságnak egy a minap Európából visszaérkezett tagja határozottan azt állítja, hogy a *legjobb bevándorlókat* Magyarország szolgáltatja. Ez a dicséret nekünk fájdalmat okoz, mert azt bizonyítja, hogy Magyarország a legértékesebb elemét veszti el.

Ausztriából az elmúlt hónapban 10,636 ember érkezett ide, Németországból 3741, Oroszországból 18,502, Olaszországból 18

ben, kétszázhetven érkez-

ében a július havi be-
909-en 45 éven felüliek,

A BEVÁNDORLÓ

KÉRDŐÍV.

Hogy a kivándorlást megszüntethesse, tudnia kell a magyar kormánynak, hogy a magyarok százezrei miért vándoroltak ki Amerikába. Kérjük tehát lapunk olvasóit, hogy az alábbi kérdőívet töltsék ki, vágják ki s azután küldjék be nekünk. Cím: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13th street, NEW YORK.

Mi a neve?

Hol született és mikor?

Van-e családja, hány gyermeke?

Mivel foglalkozott odahaza és hol?

Mikor vándorolt ki?

Miért vándorolt ki?

Maga vette-e a hajójegyet vagy önnek küldték?

Családját otthon hagyta vagy magával hozta?

Hol lakik Amerikában?

Mivel foglalkozik?

Mennyit keres naponta?

Küldött-e pénzt haza?

Van-e földje, háza vagy bármi vagyona odahaza?

Mily körülmények között menne vissza Magyarországra?

.....

Van-e háza vagy gazdasága Amerikában?

61,415-nek életkora 14 és 44 év között változott, míg 11,216 bevándorló 14 éven aluli bevándorló volt.

TÁVIRDÁSZOK SZTRÁJKJA

A mozgalom egyre veszedelmesebb irányokat ölt.

Megirtuk lapunk keddi számában, hogy a távirdászoknak Chicagóban megindult sztrájkja azzal fenyeget, hogy az egész országot elborítja.

A fenyegetés bevált. A távirdászok New Yorkban is, más nagyobb városokban is, sőt Canadában is beszüntették a munkát s így a szó legszorosabb értelmében megbénították az Egyesült Államokban a kereskedelmi életet.

A sztrájkolók magasabb munkabéreket és nyolcórás munkaidőt követelnek, a mely követelést a táviró testületek határozottan visszautasították s ezzel oly küzdelembe vetették az országot, a melynek kárát kiszámítani sem lehet.

A kormány is érzi a sztrájknak a súlyát. Az egyes miniszterek sehonnán sem kapnak távirati tudósításokat, a mi esetleg a legnagyobb kellemtelenségeket idézheti elő. Különösen a külügyminiszterium érzi magát baj-

ban, mert a különböző nagykövetségektől napok óta nem érkezett be hír.

Meglehet, hogy ez a sztrájk elvégre a vasutak és távirda államosításához fog vezetni.

CASABLANCA.

Marokkóban még nem tudtak rendet csinálni.

Franciaország küldött ugyan hadihajókat és katonákat Marokkóba az arabok ellen, a kik az európaiak kiirtását határozták el, de a rendet helyreállítani még nem tudta. Ellenkezőleg. A felkelőket a francia katonák még jobban belekergették a „szent háboruba“ és egy szerdai kábelsürgöny szerint Casablanca előtt valóságos mészárlás folyt le.

A francia katonák tüzelése ugyan megriktotta az arabok sorait, de ezek nemcsak hogy meg nem hátráltak, hanem valóságos nálmegvetéssel vetették magukat a franciákra.

Az arabok elfoglalták Magazánt is, mivel ennek lakosai vonakodtak a háboru költségeihez járulni. A kikötőt is körülvették, ahol az európaiak védelmi álláspontot foglaltak el.

TULIPÁNPAPRIKA.

— A Tulipán védjegy törvényesen védve van, utánzása tilos. —

Hivatalosan kezességi számmal ellátott, hivatalosan vegyelemzett valódi, hamisítatlan nemes paprika. Aki szereti egészségét, óvakodjék az egészségre ártalmas, hitvány hamisításoktól. Aki valódi, nemes, elsőrendű magyar paprikával készített ételeket akar élvezni, az csakis TULIPÁNPAPRIKÁVAL főzet maga és vendégei számára.

Vendéglősöknek, kereskedőknek kedvezmény.

Kapható: egy, két és ötfontos dobozokban, ugyszintén kis asztali dobozokban is.

Megrendelések igr. címzendők:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

Magyarok Amerikában

MAGYAROK BEVÁNDORLÁSA. Ha a néten kevesebben érkeztek is ide Magyarországból a Carpathia hajóval megint többen jöttek s így a jövő heti kimutatásunk megint nagyobb számokat fog felmutatni. A lefolyt héten EZERKÉTSZÁZTIZENHÁRMAN érkeztek ide hazulról, köztökből százkilencvennyolc magyar, 572 tót, 154 sváb, 194 horvát, 95 oláh.

New York államban maradt 22 magyar, 13 horvát és 2 oláh. Pennsylvaniába ment 21 magyar, 74 tót, 8 sváb, 4 horvát és 5 oláh. Ohio államba utazott 26 magyar, 51 tót, 26 sváb, 2 horvát és 19 oláh. New Jersey államba ment 11 magyar, 60 tót, 18 sváb, 21 horvát és 4 oláh. Connecticut államba utazott 7 magyar, 27 tót, 7 sváb, 6 horvát. West Virgíniába ment 3 magyar, 36 tót, 12 horvát és 6 oláh. Missouri államba ment 17 magyar, 52 tót, 29 sváb, 7 horvát. Michiganbe ment 17 magyar, 52 tót, 1 sváb, 22 horvát és 9 oláh. Delawareba utazott 3 magyar, 12 tót, 5 horvát. Illinois államba ment, 23 magyar, 64 tót, 2 sváb, 28 horvát és 12 oláh. Indianába utazott 35 magyar, 76 tót, 12 sváb, 26 horvát és 36 oláh. Wisconsinba ment 13 magyar, 42 tót, 29 sváb és 24 horvát. Californiába ment 15 magyar, Coloradoba 7 horvát.

UJ REGÉNYÜNK. Lapunk mai számával kezdjük meg *Gárdonyi Géza* nagy hírű történeti regényét: EGRI CSILLAGOK. Erre az époly bűbajos, mint érdekesítő és minden ízében MAGYAR regényre különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

KOVÁCS BÉLÁNÉ MEGHALT. Lapunk előző számából lekéselt egy lesújtó hír, melyet szívesebben nem vettünk volna. Rettenetes csapás érte lapunk egy hű barátját, Kovács Béla urat a Johnstowni református magyarok derék lelkészét. Nejét, az áldott lelkű és fenkölt szellemű *Rezes Honát* hosszú és súlyos betegség után elvitte oldala mellől a kérlelhetetlen halál. A temetés igaz és általános részvét mellett ment végbe. Mikor mi is mélyen érzett részvétünknek adunk kifejezést, azt kívánjuk, hogy a derék lelkész férfiassága a hitből merítsen erőt az elviselhetetlennek látszó nagy csapás elviselésére.

EGYHÁZI ÜNNEP NEWARKON. New Jersey állambeli Newarkon a most alakult rom. kath. magyar hitközség, mely főt. *Fényes Lajos* urat választotta meg plébánosnak, augusztus 25-én *Maplewoodon* a Heidelberg parkban hitközségi bucsut tart, az egyházközség fennállása óta az elsőt. Dél előtt isteni tisztelet lesz, a melyen az összes newarki magyar egyletek részt vesznek, délután pedig megtartják a bucsut. Együtt felemlítjük, hogy a mióta *Fényes* plébános ur átvette a newarki lelkészi hivatalt, az egyházközségi élet öröndetes módon föllendült. Templomépítés van tervbe véve s a magyarság társadalmi tömörítése.

SZÉLHÁMOS ORVOS. *Horváth József* 312 E. 9-ik utca alatt lakó newyorki szabósegéd azzal a panaszszal jött hozzánk, hogy egy „orvos“ honfitárs elemelte tőle az aranyóráját. Rosenthal doktorra hívja magát a jómadár, a ki Horvát állítása szerint már másokat is becsapott. Maga Horváth az Oravetz-féle vendéglőben ismerkedett meg az aranyórákra utazó magyar orvossal. Együtt iddögáltak s mikor már magasra hágott a jókedv, Rosenthal Horváthnak aranyórájával számlálta az érverését. Horváth elfogatási parancsot vett ki a szélhámós ellen.

NYILVÁNOS KÖSZÖNET. Vettük a következő sorokat: *Tekintetes Szerkesztő ur!* Kegyeskedjék jelen soraimnak becses lapjában helyet engedni. — Köztudomásu a csapás, a mely szegény feleségem ideges rohanásban elkövetett öngyilkosságával ért s a mely csapás testileg, lelkileg összetört. Mély fájdalommat tetézte rossz anyagi helyzetem, a nyim sem volt, hogy drága halottamat eltemettessem és kénytelen voltam nemes szívű honfitársaim áldozatkészségéhez fordulni. Oly őszinte részvételt találkoztam hogy nemcsak véző lelkem sajtó sebe enyhült, de képes voltam imárott szegény nőmet tisztességesen eltemetni. Amikor ezért fájó lelkem egész melegevel köszönetet mondok, köszönetet mondok különösen szerkesztő urnak páratlan meleg részvételeért és fáradságáért. Őszinte tisztelettel örökre lekötelezett híve, New York, 1907 évi augusztus 12-én, *Rózsa András* karnagy.

SOUTH RIVERI KATHOLIKUSOK. A south riveri katolikus magyarok, mint ezt a *Bevándorló* már nem egyszer megírta, rövid félesztendei kitartással és áldozatkészséggel templomot emeltek. Most, hogy az egyházközség már meg erősödött, ami leginkább és mindenek fölött főt. *Kubinyi Victor* munkája, toronyt akar építeni templomára és harangot vásárolni. A gyűjtés 10 nap előtt indult meg és eddig 300 dollárt gyűjtöttek egybe. Az építkezést már a napokban megkezdik s mire az befejeződik, a pénz is együtt lesz. A south riveriek haladását nemcsak mint hírt közöljük. Van ebben valamelyes tanulság is, mert az Egyesült Államokban ez a legkisebb magyar egyházközség a legrovidebb idő alatt érte el az elérhető legnagyobb eredményt. A dolog nyitja egyszerű, bár ritka: a nép és a papja egyet akarnak és akarataikat közös erővel hajtják végre, a mi valamivel könnyebb South Riveren azért, mert a nép és a pap bíznak egymásban s mert a pap nem pocékolja el erejét egyéni érdekeikért — hiúságból.

ISMÉT OTTHON. A kedden beérkezett Carpathia visszahozta körünkbe a newyorki kolóniának egyik legkedvesebb tagját, dr. *Horn Ferencet*, a ki édesanyjával és bogárszemű leánykával több hónapot töltött Budapesten. Ha dr. Horn Ferencet feleségének távolléte megviselte, Ferencet nem viselte meg ez a távollét, virulóbb mint valaha, minnek férjén kívül mi is, számos tisztelői is örülnek.

FELELET EGY KÉRDŐIVÜNKRE. Egy magyar lelkésztől, a kit ismerünk, aki azonban nevének elhallgatására kért föl bennünket, a következő levelet vettük: „*Tisztelt Szerkesztő Ur!* A cél, melyet a kérdőív beszédével maga elé tűzött, szép és nemes. Két dolgot igyekszik elérni: A kivándorlást csökkenteni és a munkásnépnek jobb helyzetet teremteni. Az uton, a melyen elindult nem fog azonban célt érni, mert az Amerikába vándorolt népnek ezredrésze

sem tudja, hogy mi indította édes hazájának elhagyására. Azt mondják: „*Nem tudtam megélni, tehát kijöttem.*“ Miért nem tudott megélni? A tejjel-mézzel folyó Kanaán nem ennyi, de tizenyi fiát, leányát képes táplálni, ha dolgozni akar mindenki azon a téren, a hová az isteni gondviselés állította. Dolgozni, de tisztességesen! Nem áll az sem, hogy az országgyűlésen a nép javára nem hoznak üdvös törvényeket. A hiba ott van, hogy azokat a törvényeket, a melyeket a munkásnép javára hoznak, nem hajtják végre. A magyar népet az ismeri, aki örömben, bujában osztozó társa, az a lelkiatya, a ki

MAGYAR ÜGYVÉD

akit a Bevándorló szerkesztője is melegen ajánl, s aki hosszabb éveken át ügyvédeskedett

A VIDÉKEN

őhajtana a magyarok között letelepedni. *Bankárok*, hajójegy-iroda tulajdonosok, *egyleti tisztviselők*, akik bírnának egy DERÉK, LELKIISMERETES amerikai magyar ügyvédnek a letelepedésre alkalmas magyarlakta vidéket ajánlani, szíveskedjenek ebbeli ajánlatukat a következőleg címezni:

A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 Str.,
New York.

PÁRTOS PATIKÁJA

igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.

Telefon utján is megrendelhetők.

PARTOS CREAM

Egy tudományos arcbőr éltető, táplálja az arcbőrt s megakadályozza a ránczok és vonások képződését.

35 centes, 65 centes és 1 dolláros téglékben. Lilliom szappan, főfájás elleni porok, bajuszkötők a legnagyobb választékban.

Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, irjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

Akar mulatni?

AKKOR LÁTOGASSON EL A „FEKETE SAS“-BA

86-ik utca, 3-ik és Lexington Ave.-k között.

Ott énekel minden este

THURY ILONA

magyar énekművész és vele egy hölgyekből s urakból álló művészesport élén BRUST JAKAB művezető honfitársunk.

BELÉPTI DIJ NINCSEN.

Kitünő italok.

Figyelmes kiszolgálás.

A BEVÁNDORLÓ

nem baromnak tekinti a népet, hanem testvérének, fiainak, leányainak. Ha az én tapasztalataimat, amiket kegyes engedelmével leírok, tekintetbe vennék, a kivándorlás mindenestre esőkkenni fogna.

A törvények végre nem hajtása, a hivatalnokok részéről elkövetett zsarolás a főoka a kivándorlásnak, mely a 60 és 70-es években vette kezdetét és 1880-tól 1900-ig érte el a tetőpontját. A törvény megadja a főszolgabírónak azt a jogot, hogy három egyént jelöljön a bírói hivatalra. Ezek közül választson a nép. Azt választja, azt kell választania, akit a főszolgabíró tukmál a nyakára. Magyarország felső részén volt szolgabíró, aki nemcsak hogy tüzelő fát sohasem vett, de ölszámba el is adott, minden községre zabot vetett ki és a bírák szekereken vitték el hozzá. Az igazvonókkal bíró gazdáknak kellett a nagybérlek helyett elvégezni a megyei munkát, a nagybérlek pedig hálából vitték a főszolgabírónak az ajándékokat. És a főszolgabíró példáját követte a jegyző, a bíró, az utbiztos, szóval mindenki, sőt egyes helyeken a pap is. Ezek a zsarolások és a népek baromszámba való vétele indította ki a magyarokat inkább mint a nyomor. Ezek az állapotokon kell változtatni, akkor azután esőkkenni fog a kivándorlás.

ÚJ ÜZLETEK SOUTH RIVEREN. South Riveren három új magyar üzlet nyitott meg: *Silk Henrik* honfitársunk gyógyszerterárf nyitott a pósta mellett South Rivernek ez az egyetlen gyógyszerterára. *Becze Ferenc* átvette Deáknak Rózsáliget söresarnokát, mely most még inkább találkozója lesz a magyarságnak és *Ring Lipót* fűszer és vegyesáru kereskedést nyitott a magyarlakta negyedben a kath. templommal szemben.

A BÁNYA ÁLDOZATA PRICEDALEN. Ismét megdöbbentő szerencsétlenség történt plézünkön, áldozatul véve egy derék honfitársunkat, a nagykinizsi abajmegyei illetőségű *Hajdu Józsefet*. Nevezett honfitársunkat kenyérkereső nehéz munkája közben, a bánya mélyén érte a baleset, nevezetesen a múlt pénteken egy iszonyu sulyu kő omlott reája, mely azonnal kioltotta életét, úgy, hogy összeszeronsolt tetemeit csak nagy bajjal tudták kivenni a több tonna sulyu kőszakadás alól. Hajdu József, sajnos, sem egylethez sem szövetséghez nem tartozott s így ifju özvegye annál keservesebben veszi az őt ért nagy csapást, mivel ő maga csak rövid két hónapja, hogy kijött férje után s így alig volt alkalmuk berendezkedniök is. Az elhunyt szintén csak egy éve, hogy kijött volt Amerikába. Szerencsétlen halállal elhunyt honfitársunk végtisztességtétele az egész pricedalei magyarság részvétele mellett

ment végbe szombaton, aug. 10-én. Koporsója mellett bánatos özvegyén kívül ott állottak rokonai ugymint nagybátyja Hajdu János nejevel és gyermekeivel, Hajdu Zsuzsánna unokatestvére s a jó emberek, földik és jó barátok egész sokasága. Igen szépen rendezték a gyászéneklést: Tar Mihály, Szentmiklósi Gábor és id. Pap J. honfitársaink, kik többekkel együtt a temetőbe vivő uton és megelőzőleg a virrasztásnál is énekeltek. A gyászszertartást a Homesteadról kihívott *Harsányi Sándor* református lelkész tartotta, hanem egyuttal rámutatván az eset szomorú voltára, az összes magyarságot kérte, hogy egylethez, szövetséghez idejében csatlakozni el ne mulasszák. Elhunyt szerencsétlen testvérünk porrései találjanak csendes nyugodalmat ez idegen haza hantjai alatt, lelke pedig legyen boldog a siron tul.

A SEGÉLYEGYLET TISZTVISELŐI. A magyar sekélyegylet igazgatósága hétfőn a következőképen alakult meg: elnök *Cukor Mór*, alelnök *Bacsó János* és *dr. Kosma Arthur*, titkár *dr. Steinberger Márton*, pénztáros *Burger József*, ellenőr *Horráth József*, házvezető igazgató *Stern Adolf*, helyettes házvezető igazgató *Mayer József*.

HUSZONÖTEZER KORONÁVAL HAZA. *Papp János* honfitársunk, a ki 14 éven át lakott *Rosetonban*, minap utazott haza a Kronprinz Wilhelm hajón családjával és gyermekeivel. A zsebében volt egy *Kiss Emil* bankár által kiállított hitellel is 25.000 koronáról. Sok szerencsét kívánunk *Papp* urnak, aki itteni tartózkodása alatt a magyarság tiszteletét és becsülését vivta ki manak.

FÖLMENTETT MAGYAR LEÁNY. Ritka dolog esett meg a newyorki büntető bíróságnál tegnap *Balázi Mária*val, a ki, mint annak idején megirtuk, hűtlen kedvesét, *Stern Henriket* lelőtte s azután maga ellen irányította a fegyvert. A tárgyaláson maga az ügyész kérte a bírót, függeszteni fel az ítéletet. A bíró ezt meg is tette. *Balázi Marit* erre az ügyész vette gondozása alá, hogy a Stern ellen megindítandó perben mint tanu szerepeljen. Az ügyész kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy *Balázi Marit* a Stern-féle bünper letárgyalása után visszazsállítja Magyarországra.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, közjegyzői

— — hivatal. — —

Iroda a főpostával szemben.

231 BROADWAY NEW YORK City.

OLVASGINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

Hajójegyet és vasúti jegyet vásárolni és pénzt az O' hazába küldeni legbiztosabb legjobb és igen előnyös Kiss Emil bankárnál állami közjegyző 104 Second Ave. a hatodik utca sarkán New York. Tíz éve Fennáll. Iryon ügyegekért

VIOLET ARCCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Üde arcbort ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj és bajusznövesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bárhová megküldi a feltaláló:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, Ohio.

KLEIN ARTHUR

magyar bankháza

101 Hawkins Avenue Rankin, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajóra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katona ügyeket biztosan elintéz.

Gross Ede

Brandler L.

Workville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73 utczák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGANYZENE

Kitűnő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIARD ASZTALOK

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök

LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök

GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök

R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros

LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

FAJOK HARCA VIRGINIÁBAN. Virginia állam tudvalevőleg az amerikai arisztokraciánk állama. Ez az állam adta a köztársaságnak a legtöbb elnököt. Abban az államban született maga Washington György. Büszkébb embert a virginiaiainál nem is ismernek az országban. Lenéz mindenkit. Különösen a négert. Mint rabszolgát becsülte. Mint embert elismerni még manap sem akarja. Cseppet se csodálkozunk hát azon, hogy Virginianak gyakoribbak az összetűzések a fehérek és feketék közt. Ujabban a kis Onancock városban tört ki a háboru, mely oly veszedelmes arányokat öltött, hogy az állam kormányzója a Maryland hajón katonákat, „Virginia gyöngyeit” küldte oda. Hogy ezek a szerencsétlen feketékkel mikép fognak elbánni, azt előre tudja mindenki, aki a viszonyokat ismeri.

MEGÖRÜL, AMINT MEGLÁTJA FÉRJE GYLKOSÁT. A Horn János nevű brooklyni rendőrt nyolc évvel ezelőtt meggyilkolta egy Sweeney Patrick nevű csavargó. Sweeneyt elfogták és mivel a szándékos és előre megfontolt gyilkosságot rábizonyítani nem lehetett, nyolc évig tartó börtönbüntetésre ítélték őt. Büntetésének ideje most járt le. Visszatért Brooklynba. Tegnap a meggyilkolt rendőr özvegye egy üzletbe készült, amikor az utcán a gyilkossal találkozott. Ennek látása annyira elrémitette őt, hogy meghibbant az elméje. Órjögenni kezdett s csak nagynehezen lehetett őt egy betegszállító kocsiába ültetni, mely a szerencsétlen asszonyt a tébolydába vitte.

TOLLFORGATÓ TENGERNAGY. Chadwick tengernagy, a ki a minap tért vissza egy hosszabb tanulmányutról az Egyesült Államokba, tollat vesz a kezébe. Megírja a spanyol-amerikai háboru történetét. Két hónapig időzött most Spanyolországban, a hol anyagot gyűjtött.

HUNCHAKISTÁK. Ismételve hirt adunk a newyorki örmények gyilkos szövetségéről, a melynek élén állítólag egy örmény pap áll, a kit a mult héten le is tartóztattak. A rendőség lázasan kutatta a szövetség tagjait és főhadiszállását. Nyomozása végre eredménnyel járt. A 45-ik utcának 317-iki házában pincéjében valóságos fegyvertárra akadtak. Megmérgezett török és golyók, revolverek, kések, különféle erős mérgek, bombák előállításához szükséges anyagok képeztek a pincének tartalmát. E bűnfészek birtokába a rendőség letartóztatta a pince fölött lakó örmény szatócsot, valamint két fiatal örményt, a kik meglepően vallottak a rendőségen. Szerintük a hunchakisták két ve-

zére Bostonba utazott, hogy az ott lakó gazdag örményeket megszarolják avagy sikerrelenség esetén meggyilkolják.

ASSZONYOK HARCBAN. New Yorkban és a köztársaság legtöbb városaiban az a szokás divik, hogy a hölgyeket, a kik kísérel nélkül mennek vendéglőbe, nem szolgálják ki. Ezzel kétes jellemű hölgyeket kívánnak a finomabb vendéglőktől távol tartani. Ezen ostoba intézkedés megszüntetésére 15 ezer asszonyt gyűjtött maga köré a női jogoknak egyik előkező védője, Blatch Erzsébet asszony. Azzal érvel, hogy éppen az erényes hölgyek szoktak egyedül járni, mert a kétes jellemű hölgyikéknek mindig akad kísérelőjük. És ebben talán igaza van.

ÉGŐ HAJÓ. Roseton közelében az „Adirondack” nevű hajó, mely számos utast vitt magával, szerdán éjjel tüzet fogott. A tüzet szerencsére elolthatták, mielőtt nagyobb kárt okozott volna, az utasokat azonban mégis átszállították egy másik hajóra.

NEW YORK UJ FÜPOSTAMESTERE. Oyster Bayból jelentik, hogy Roosevelt elnök szerdán ebédre meghívta Morgan C. M. Newyorki póstamester helyettét s az ebéd folyamán átnyújtotta neki a póstamesterrel való kineveztetéséről szóló okmányt.

RÉSZEGESEK KÉPCSARNOKA. Furesa intézkedést jelentenek Wisconsin állam-beli Fond du Lac városból, oly intézkedés, mely ismét csak Amerikában lehetséges. A városi tanács elrendelte ugyanis, hogy az iszákos emberek arcképei minden koresmában kifüggesztendők s az a koresmáros, aki ilyen embernek elad italt, elveszti az italmérségi engedélyt. Egy Dengel nevű munkás, a ki szereti a szeszt, de nem iszákos, azt kérelmezte, hogy az ő képét is vegyék fel a képcsarnokba, mert szeretne leszokni az ivásról.

TÉLI NAPSUGÁR

Aggastyánok furesa körülmények között esküdnék meg.

Pensylvania állambeli Lancasterből egy kis regényt az életből jelentenek.

A Lótitz községben elhagyatottan élt a 83 éves Miller S. Amos. A mult napok melegében kiment a közeli patakhoz — lábait áztatni. Ott ismerkedett meg a 82 éves McClay Zsuzsannával, a ki a másik helyiségben lakott ugyancsak elhagyatva és egyedül. A két öreg ember szívébe beszökdelt egy téli napsugár. Elhatározták, hogy egymásé lesznek. Igen ám, de falvaikban nem volt pap. Elmentek hát gyalog a négy mértföldnyire fekvő városkába, a hol a békebíró összeadta őket.

És most boldogak.

A Nagyvilágból

JAPÁNOK KOREÁBAN. Egy szerdai kábelürgöny szerint japán katonák a Kong Wha szigeten kikötni akartak, de a koreai helyiörség megakadályozta őket abban. Heves összekoccanás volt, mely mindkét oldalon holtakat és sebesülteket eredményezett.

CASABLANCA KORMÁNYZÓJÁT ELFOGTÁK. Tangerből kábelezik, hogy a francia katonák letartóztatták és egy francia hadihajóra szállították Casablanca kormányzóját. Azzal vádolják, hogy a franciák ellen segítette a felkelő csapatokat.

BÉKEKONFERENCIA ELNÖKE VESZÉLYBEN. Hágából jelentik, hogy sok rendőrt mozgósítottak a békekonzferencia elnökének, a muszka Nelidoffnak védelmére. Az a hír járja ugyanis, hogy a Hágában tartózkodó oroszok merényletet terveznek ellene.

EDVARD ÉS VILMOS. Németországból kábelezik, hogy Edvard angol király szerdán délben érkezett meg a németországi Kasselbe, a hol a német császár, a birodalmi kancellár és a külügyminiszter várták őt. A két fejedelem szívélyesen ölelkezett és csókolódzott, majd a császári kastélyba hajtottak.

AZ OROSZ JAPÁN SZERZŐDÉS. Egy szeptérvári kábelürgöny szerint most teszik közzé azt a szerződést, mely Oroszország és Japán között létrejött s amelyet Iszvolski orosz külügyér és Montono japán nagykövet július 30-án írtak alá. A szerződés értelmében a szerződő felek kötelesek tisztán tartani egymás területi épségét s különösen a portsmouthi békében körülírt pontozatokat mindkét fél kötelezi magát Kinának integritását elismerni és az ott folytatandó szabad kereskedelmet megvédeni.

MAROKKÓ HÁGÁBAN. A békekonzferenciára a Casablanca bombázatásáról beérkezett hírek annyival nagyobb benyomással voltak, mert azt is jelentették, hogy még a kórházak is áldozatul estek a lövöldözésnek. Ezzel szemben a konferencia kimondta, hogy háboru idejében tekintettel kell lenni iskolákra, templomokra és kórházakra. — A határozat helyes. Csak az a kérdés, hogy háboru esetén fognak-e, lehet-e a határozat értelmében eljárni?

HIZSNYAY JÁNOS úr

Connecticut állambeli Danburyben fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET . . . NEW YORK

A BEVÁNDORLO

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirata.

Megjelen minden kedden és pénteken.

A „Bevándorló“ ujságvállalat: Makray Aladár.

Szerkesztő

SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.

Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi Iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre \$3.00

Egy. Államok és Canada egész évre 2.50

Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Aladár Makray.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.

Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.00

For the U. States and Canada, 1 year 2.50

For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Mennyire kedves ez a mi new yorki lap-társunk, a „Staats-Zeitung“. Ha egy sikasztóról van szó, vagy egy botrányhősről, még akkor is *magyarnak* mondja, ha az illetőnek annyira távol állott a bölcsője Magyarországtól, mint Makó Jeruzsálemtől. Ha azonban egy-egy előkelőségről esik szó a nyilvánosságban, a „Staats-Zeitung“ sietve anektálja őt Németország számára.

* * *

— Így teszi ezt Joachimmal, a nagy hegedűművészszel, akiről megirtuk előző számunkban, hogy *halálán van*. Joachim Magyarországon született, Budapesten nyerte a kiképeztetését, ez mind bliktri a Staats-Zeitung-nak. Joachim nagy ember s így *kell*, hogy *német* legyen. „Világhírű német hegedűművésznek“ mondja őt. — Hát mi fel nem szólalunk, ha Hengelmüller urat osztrák, vagy német nagykövetnek mondja. Ha úgy akarja, átengedjük neki szőröstül-bőröstül. De hagyja meg nekünk magyaroknak legalább a — haldokló Joachimot.

* * *

— Az amerikai viszonyokat alaposan jellemző dolog történt New Yorkban. Gyermeküknek védelmére erkölcsellenes merényletek ellen az anyák szövetkeztek és megalapították a gyermekvédő ligát. Ami azt mondja, hogy a hatóságtól nem várnak, nem várhatnak semmit.

* * *

— Említettük, hogy Gyenes ur és társai New Yorkba érkeztek az „Amerikai Magyar Bank“ megalapítására. Egy HAZAI lapból ma megtudtuk azt is, hogy az alakuló közgyűlést New Yorkban meg is tartották már.

* * *

— Sok szerencsét az uraknak az utra. El-

A BEVÁNDORLO

járásuk szerint itélve CSAKIS szerencsésükben biznak. Különben alig vállalkoztak volna egy AMERIKAI MAGYAR bankra az AMERIKAI MAGYAR sajtó mellőzésével. Ha józan üzleti uton akartak volna haladni, tudniok kellett volna, hogy az amerikai magyarokkal szemben sikerhez csak EGY tényező segítheti őket: ez a mellőzött magyar sajtó.

VIPERÁK A CSÁSZÁR KÖRÜL.

A budapesti „A Nap“ egy vezércikke.

Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fujja, vagy ha — vipera nem bujkál alatta. Már napok óta hire jár, hogy Ischlben készül valami, hogy az alkotmánybiztosítók komoly veszedelmebe forognak, hogy erős aknamunka folyik ellenük s hogy Wekerle utazásának egyik célja az is volt, hogy a király előszobájában folyó ármányokkal szemben fel-emelje a magyar kormány szavát. Bizonytalan körvonalakban mozogtak ezek a hírek, csak a haraszt zörgött, mignem most felütötte közülről a vipera: Kristóffy József Ischlben van!

Meg van tehát magyarázva minden. Megint merénylet készül Magyarország ellen és ezuttal a hírek szerint oly alávaló merénylet, ami — bár várakozásunk Kristóffyval szemben elmegy a legvégső határig, — vakmerőségben határt nem ismer. A szintén Ischlben időző Fejérváry Géza báró, Kristóffy József, Csekonics gróf, Kaffka László a volt államtitkár, azonkívül pedig a volt szabadelpvüpart néhány embere memorandumot dolgoztak ki, a melyben a mellett, hogy Andrássy javaslatának a veszedelmes voltára figyelmeztették a királyt, figyelmessé tették még arra is, hogy a koalíciós kormány lassankint egészen kicseréli a vármegyék tisztikarát, a régi „megbízható“ elemeket eltávolítja és koalíciós, leginkább függetlenségi tisztviselőkkel helyettesíti őket úgy, hogy egy újabb nemzeti ellenállás letörése nagyon nehéz, szinte lehetetlen volna.

Mi mindenről tanuskodik az a memorandum, a melynek vakmerő volta példátlan még a hazaárulások történetében is? Tanuskodik elsősorban is arról, hogy a király még mindig tanácsosainak tekintti a darabontokat és hogy ők is annak tekintik magukat. Tanuskodik arról, hogy befolyásuk olyan nagy, hogy a bécsi paktumot is meg tudják hiúsítani, vagy legalább is a megvalósítást most már egy teljes esztendővel kitolni.

De tanuskodik a memorandum arról is, hogy a darabontok is, a szabadelvűek is nem ok és alap nélkül abban reménykednek, hogy visszatér még az idejük. És már most gondoskodnak arról, hogy a nemzet keze továbbra is meg legyen kötve és hogy a megyékben nekik tetsző tisztikar álljon a rendelkezésükre.

Tehát tanuskodik a memorandum arról is, hogy a terveik a jövőre nézve olyan pokoliak, esetleges újabb uralmuk annyira alávaló lesz, hogy a nemzet teljes erejével ellene fog állni. Tehát már most készülnek arra, hogy törvénytelen állapotba, abszolutizmusba, az alkotmány felfüggesztésébe kergessék bele az országot, csak hogy visszazerezhessék kezükbe újra a hatalmat. A minden becsülettől elrugaskodott gázságnak, a pokoli fekete-gü bünnel ily mértéke, ez a foka, amely tudatosan tör egy egész ország, annak alkotmánya és népe ellen, vajjon mekkora akasz-

rofát érdemel? És van-e még nemzet a föld színén, amely ezt eltűné szó nélkül, összetett vagy összekötözött kézzel? Nálunk nem fogja husz képviselő összehívni a képviselőházat és nem fog elhangzani még csak egy interpelláció sem, hogy az ország legalább tisztán láthasson. Ahogy kormányrajutása idején kiengedte őket kezéből a koalíció, ugy engedi őket most is szabadon ásni a vermet és szőni a hálót a bécsi Burg termeiben.

De beszélnek másról is az ischli hírek. Ki lehet érteni belőlük, hogy a király azok után a tapasztalatok után, a melyekkel az általános választójog Ausztriában járt együtt, elfordult az általános választójogtól és Magyarországon nem akarja megcsinálni, csupán a választójognak bizonyos kiszélesítésébe megy bele. És ki volt az első, aki ennek hallatára szintén rögtön elejtette az általános választójogot? Kristóffy József. A hazaáruló, a ki eladta nemzetét, a ki most is Ausztriában bujkál, hogy a kellő pillanatban eladhassa az országot is, a gyilkosnál gonoszabb, a kiben még a bandita becsület sincs meg, árulójává lett a saját hiveinek is, eladta a saját táborát is. Mit is várhattak mást ettől az embertől, micsoda dőreség is volt csak egy pillanatra is hinni ennek a jó-hiszeműségében!

A haraszt zörög Ischl körül és felütötte fejét belőle a vipera. És jönnek a hírek, hogy nem lesz sem alkotmánybiztosítók, sem általános választójog. Megakadályozza mind a kettőt az a banda, amelynek feje, párája és főördöge Kristóffy József. Shakespeare tola kellene ide, hogy eldörögje azt az átkot, amit ez az ember érdemel meg és az ég villáma, hogy a bünei szerint vegye el büntetését.

LIBERMAN JAKAB UR

Stenbenville és vidékén képviseli a Bevándorlót. Előfizetési díjakat fölvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink pártfogásába.

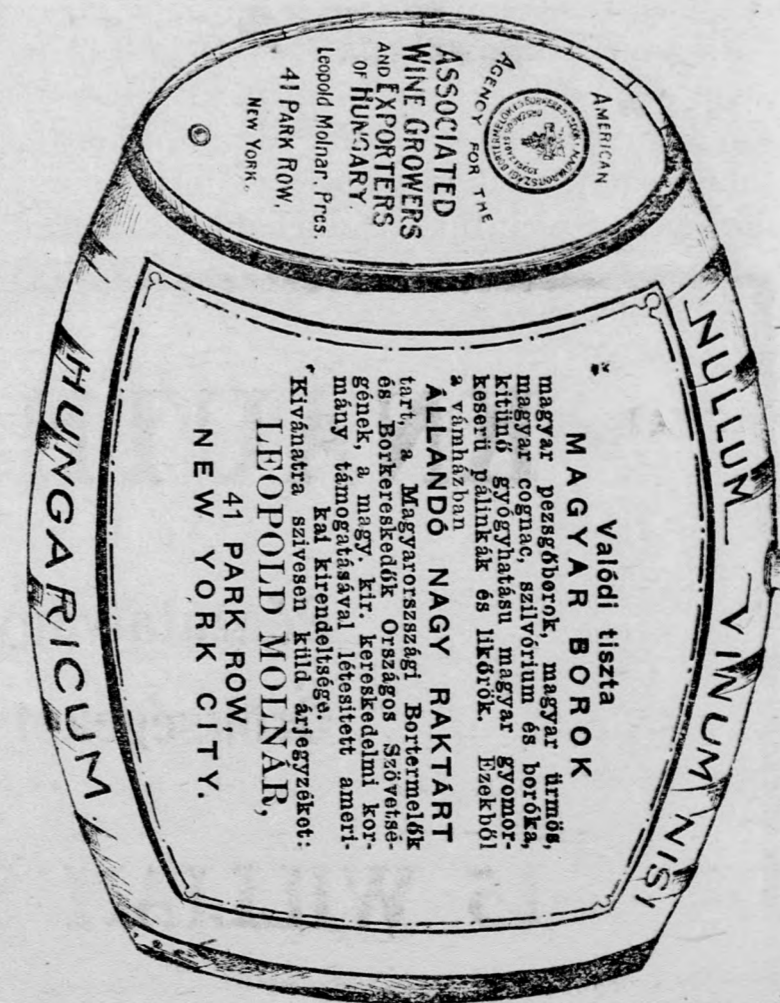
THE CITY BANK CO.

Biztos, erős, megbízható.

Takarékbetétek után 4 százalékos fizet.

10 Ave. és Pearl st. sarkán.

SOUTH LORAIN, Ohio.

A CIGÁNY-KÉRDÉS.

A „Magyarország“ megoldani akarja.

A dánosi rettenetes vérengzés folytán fölriadt a közvélemény és tudatára jutott annak, hogy a vándorcigány-ügyet végre valahára rendezni kell. Sok mindenféle terv merült fel, melyek egyrésze teljességgel kivihetetlen, más része pedig annyira inhumánus, hogy azok fölszínre bukkanását másnak, mint a dánosi eset fölötti fölháborodásnak nem tulajdoníthatjuk. De nincs is szükség arra, hogy a közvélemény csak most érlelje meg azokat a rendszabályokat, a melyekkel a vándor-cigányok kóborlásainak és garázdálkodásainak véget lehetne vetni. Nincs rá szükség, mert ebben az irányban hivatalos részről az előmunkálatok már régen megindultak és be is fejeződtek annyira, hogy a belügyminiszteriumban a törvényjavaslat még Széll Kálmán minisztersége idejében elkészült és annak törvényre emelését csak az időközben bekövetkezett politikai zavarok akadályozták meg. Mivel a dolog sürgős, mert hiszen a vándor-cigányok garázdálkodásai immár türehetlenné váltak, ennélfogva a legtanácsosabb, a fonalat ott venni föl, a hol az elszakadt, vagyis elővenni a miniszteriumban fekvő kész munkálatot és azt a szükséges változásokkal törvényerőre emelni.

A cigány-kérdés rendezésére már sok kísérlet történt Magyarországon. A bécsi kormány 1720 és 1730 között a katonai végvidéken kísérlette meg letelepítésüket; házat, földet adott nekik, de megszöktek. Mária Terézia és József császár különös gondjaikba vették a cigányokat, de minden igyekezetük sikertelen volt. Legutóbb József főherceg tett kísérletet a cigány-telepítéssel; bányai pusztájára 120 cigányt telepített, de bizony ezek innen is megszöktek.

Ujabbban a cigány-ügygyel ethnografiai és telepítési szempontból József főherceg, Herman Antal egyetemi tanár és Bajcsy László nagylaki főjegyző foglalkoztak. Ez utóbbi a 80-as években memorandumot intézett a kormánynak, a képviselőházhoz és József főherceghez, a melyben különösen azt hangsúlyozta, hogy az eddigi telepítések azért nem jártak sikerrel, mivel a cigányokat földmivelés munkára akarták kényszeríteni. Ez a nép, mint a legtöbb keleti faj, az erősebb és hosszantartó fizikai munkára képtelen, ezért nem válik belőle jó földmunkás sohasem. Jól mondja a magyar közmondás: nem szeti a cigány a szántást! Üzérkedést, cserebere és a primitív ipari munka az ő élete. Főként ez az utolsó az, a mire a cigány-telepítést alapítani kell.

A BEVÁNDORLÓ

Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter 1902. évi november havában szaktanácskozmányt hívott egybe, amely elé a következő kérdéseket terjesztette:

1. Milyen törvényes eszközökkel lehetne a vándorcigányok kóborlását megakadályozni?

2. Telepítés esetén, mi módon lenne ez végrehajtható?

3. Milyen eszközökkel lennének a telepített cigányok telepítési helyükön tartandók?

4. Milyen módon lenne ezen lekött cigányok megélhetése biztosítandó?

5. A fiatal nemzedék mily uton lenne a kóborlástól elszoktatható és hogyan nevelendő?

6. Mily módon lehetne elérni azt, hogy a telepített cigányok, ha illetőségi helyüket elhagynák, felismertessenek, vagy feltalálás esetén illetékességi helyükre visszakisérthetők legyenek?

7. Kinek a közvetlen ellenőrzésére lennének a telepített cigányok bízandók, és ezen ellenőrzés mily módon lenne végrehajtható?

A szaktanácskozmány eredménye az lett, hogy a cigány-ügy rendezéséről szóló törvénytervezet elkészítésével Bajcsy László bízott meg, aki azt el is készítette és a miniszteriumhoz beterjesztette. A törvénytervezet lényeges részei a következők:

Magyarországon 270.000 cigány van, akik közül 20.000 kóborcigány. A kóborcigányok két kategóriára oszlanak: azokra, akik csak a nyolc nyári hónapban kóborolnak (ezeknek száma 12.000) és azokra, akik egész éven át kóborolnak. Az előbbieket kényszer-telepítés útján községekbe telepítendők a községek létszáma szerint, de egy községben legföljebb két család telepíthető. A második kategóriába tartozók az ország különböző helyein felállítandó vas- és fémipari műhelyekben telepítendők. Ezeknek a cigányoknak legnagyobb része érti az alsóbbrendű vas- és fémmunkát; készítenek furót, patkót, szeget, egyszerű ablak és ajtóvasalást, teknőt, kanalat és más primitív dolgokat. Az ipartelepek állami felügyelet és vezetés alatt állának, az állam adná a nyers anyagot és gondoskodnék a kész munka értékesítéséről. A felnőtt cigányoknak a telepről távoznok nem szabad. A 20 éven aluliak a telepeken kívül eső iskolában járatandók, iskoláztatások után hajlamuknak megfelelő iparágba tanoncokul állítandók. Az iparon kívül kocsisoknak, házi szolgálóknak, a lányok házi-éselédül is alkalmazhatók.

Ezt a törvénytervezetet lehet revízió alá venni és kiegészíteni vagy módosítani, de az bizonyos, hogy a cigány-kérdés törvényes rendezésének késnie nem szabad. Más alap-

eszméje a rendezésnek, mint kényszer-telepítés, és abban az állandó felügyelet, nem lehet, mert a nomád-élet a mai társadalmi és gazdasági renddel össze nem fér. Az is bizonyos, hogy ha telepíteni akarjuk a kóborcigányokat, akkor gondoskodnunk kell megélhetésükről is. A mostani rendszer, a mikor faluról-falura üzzük, toloncoljuk őket éven át, a mikor a sokszor kifürkészhetetlen illetőség ki nem derítették, tarthatatlan, mert hiszen ezzel magunk kényszerítjük őket lopásra, rablásra, gyilkolásra.

A kényszer-telepítést tehát meg kell csinálni, bármily nagy nehézségekkel járjon is. Ennek aztán meg volna az a jó következménye, hogy megszűnnék a Szerbiából és főként Romániából folyton tartó cigánybevándorlás is, mert olyan helyre, a hol megfogják, letelepítik és munkába fogják, nem jö a cigány. Sőt valószínű, hogy az idevalóknak egy része is elmenekülne Magyarországból.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából ezentúl minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló“-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akár ügynöknek, akár posta útján ázetett s e fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizetett *New Yorkban* Györffy Albert, Schlesinger Jakab, Fodor Zsigmond, Cunard vonal, Adenán Zátorszky János, Hurford Szijártó András, *Ocean Cityben* Pichl Sándor, *Clarksburgban* Prak Ede, *Columbusban* Kálmán József, *Brownsvillen* Goley Kálmán, *Lorainban* Biró Gyula, *South Lorainban* Rác Péter, *Martins Creeken* Domokos Mihály, *Steeltonban* Vajda Ferenc.

Félévre fizetett *Homesteaden* Glanz Elek, *Yonkersen* Mihalofné, *Buffalóban* Géczy György, Simon János, Téring József, *Clarksburgban* Erdődy József, *Colombusban* László Mihály, Németh J. Ferenc. Sipek István, Füleki András, Lőrincz József, Mézáros Károly, Horváth Ferenc, Fráhl Károly, *South Columbusban* Fábian Mihály, *South Bethlehemben* Zbojowszky György, Török István, Potmesil István, *Elyrián* Parkóczy József, Barkács János, *South Lorainben* Hankó János, Látrány István, Zihor János, Juhász Mihály, *Lorainben* Verner István, Pethő Antal, *Bathen* Nagy Sándor, *Martins Creeken* Vicsotka Mihály, Brunner Mihály, Sáfár Ferenc, *South Riveren* Silk Henrik.

Negyedévre fizetett *Buffalóban* Mrásik Ferenc, Hrabál István, Kovács János, Turi Mihály, *New Villagen* Kéry Sándor.

ALAPITTATOTT 1889.

JACOB KLEIN

EGYESÜLT ERŐVEL.

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az 6-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai feladó levélt.

VESZÜNK ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzeiket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbítatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SÁVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TARSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalék csekk számlára.

Négy százalék betét számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

HERSKOVITS ADOLF

— magyar órás. —

Raktáron tart nagymennyiségű hazai órákat, lánczokat, karpereczeket, gyűrűket férfi és női mindennemű ékszereket s azokat a legjutányosabban árusítja. Kitűnő pipák raktáron!

UNIONTOWN, PA.,

83 W. MAIN STREET.

Hazai Dolgok

A pátriárka halála.

BUDAPEST. Lapunk keddi számában röviden hírt adtunk már a szerb patriárka haláláról. Országszerte nagy feltűnést kelt az a misztikum, a mely Brankovics György szerb patriárka halálát körülveszi. A halál okáról többféle verzió kering, de a legvalószínűbbnek látszik az öngyilkosság. Némelyek szerint feketekávéjában kevert mérget, mások szerint egy sebet kaparta fel és mivel cukorbetegségben szenvedett ez az eltitkolt seb mérgesedett úgy el, hogy megölte a patriárkát. Az öngyilkosságra vall egy jelenet is, a mely az öngyilkosságot megelőző napon játszódott le a patriárka palotájában. Kosztics Lázár szerb költő vendége volt a patriárkának, a ki ez alkalomból rendes szokásától eltérően nem magyar pezsgőt hozatott fel az asztalra, hanem franciát. A mikor a patriárka koccintott Koszticscsal, így szólt neki:

— Ugy-e László, esodálkozol, hogy ma francia pezsgőt iszunk? De ez talán az utolsó.

Annyi tehát bizonyos, hogy a patriárka halálsejtelmekkel volt eltelve. Brankovics utóda a patriárkai székben minden valószínűség szerint Zmejánovics Gábor verseci püspök lesz, a kit a király egyelőre az adminisztrációval is valószínűen meg fog bízni. A király egyébként az elhunyt patriárka hozzátartozóinak részvétlívátot küldött.

Károlyi Pista meghalt.

BUDAPEST. A mit az amerikai magyar lapok téves jelentések alapján már régebben hoztak, most bekövetkezett: hosszas betegség és gyötrelmes szenvedések után meghalt a magyar arisztokrácia egyik legnevesebb tagja: gróf Károlyi István, 63 éves korában. A haláleset híre Nagykárolyból, a család ősi fészkeből jön, a hová pár héttel ezelőtt a már akkor nagybeteg gróftot szállították, hogy ott kurát tartson, miután fürdőhelyre menni nem akart. A kurát meg is kezdte és állapotában némi javulás mutatkozott, úgy, hogy a múlt hét végén, mikor Edvárd angol király táviratban tudakozódott hogyléte felől, megnyugtató feleletet küldhettek. Azonban a milyen örömmel látta szeretettel ápoló neje és beteggya köré sereglett családja a gyógyulást, éppen olyan fájdalommal vették észre, hogy a beteg állapota váratlanul válságosra fordult s hogy nem lehet őt többé megmenteni az életnek.

A dánosi gyilkosság.

BUDAPEST. A páratlan kegyetlenséggel véghezvitt dánosi rablógyilkosság tettesei után még mindig a legnagyobb erélyvel nyomoz a derék és fáradságot nem ismerő csendőrség. A nyomozás eddigi adatai most már még inkább meggyőzték a csendőrséget arról, hogy helyes feltevésben voltak akkor, midőn a kegyetlen rablógyilkosokat a kóbor cigányok között keresték. Megállapították azt is, hogy a tettések összesen kilencen voltak és pedig hét férfi és két asszony. Az eddig letartóztatott cigányok között öt férfival és két asszonnyal szemben a náluk talált bűnjelekből a legerősebb tagadások dacára is bebizonyítható lesz, hogy ők is résztvettek a kegyetlen mérszárlásban s így a csendőrség most a még hiányzó két tettet keresi.

Minap ismét letartóztattak két cigánykaravánt s ezeket is bezárolták a pestvidéki ügyészség fogházába, mert most már — esetleg az eddig letartóztatott cigányokkal

A BEVÁNDORLÓ

leendő szembesítés útján — csak itt állapítható meg, hogy a még hiányzó két tettes nincs-e az újabb két karaván tagjai között?

Salgó ügye.

BUDAPEST. A hazai lapok nyomán megírtuk, hogy a New Yorkban járt Salgó Béla színészt a rendőrség letartóztatta azon gyanu alapján, hogy özv. Schneider Kornélné hagyatékát — mintegy 40.000 koronát — a mely összeg az elhunyt özvegy kiskorú Margit leányát illette volna meg, ravasz fondorlattal magának szerezte meg és elköltöztette. Salgó védője, Perl Soma, hosszabb előterjesztést tett a vizsgálóbírónak. Ebben az előterjesztésben bizonyítja, hogy Salgó a bűnyügyben szereplő ékszereket Zitterbarth budapesti ékszerésztől vette, a mit maga az ékszerész is igazolt. Bizonyítja a védő, hogy Salgónak 1906-ban 2500 korona értékű depója volt a Pesti Kereskedelmi banknál, tehát oly időben, amikor még Schneiderné még élt. Kifejti továbbá a védő, hogy azt a körülményt, vajon valaki házas-e vagy nem, nem esküvel szokás bizonyítani. S ha Salgó esküt tett volna is erre, ennek semmi hatálya nincs. Kijelenti a védő, hogy a Boarding House newyorki szálló Salgó nevén állott. Hogy az asszony hová tette a pénzét, ahhoz Salgónak semmi köze. Tehetett vele amit akart, mert hiszen nagykorú volt. Mindezek alapján a védő az egész vádat alaptalannak mondja és kéri Salgó szabadlábra helyezését. A vizsgálóbíró az előterjesztést áttette a vádtanáchoz, amely később fog dönteni a szabadlábra helyezés dolgában.

Törlei pezsgőgyáros meghalt.

BUDAPEST. Törlei József pezsgőgyáros egy ostendei szenatóriumban meghalt. Az elhalt pezsgőgyáros néhány nappal ezelőtt utazott Ostendébe, orvosa, dr. Varró Indár társaságában. Már hosszabb idő óta belbajban szenvedett s e betegség vakbélgyuladással komplikálódva olyan veszedelmessé vált, hogy az orvosok kijelentették, hogy műtétet kell rajta végrehajtani. Állapota egyre súlyosbodott, úgy, hogy a feleségét, a ki Karlsbadban üdült, táviratilag hívták a beteghez. Az operáció megtörtént, de balsikerrel s Törlei már másnap meghalt.

Hazafias minorita.

ARAD. Izgalmas jelenet játszódott le néhány nap előtt az aradi plébánián, Csák Cirjék, a minorita-rend főnöke és Páris Gábor volt darabont-alispán között. Páris, a ki a Fejérváry-kormány idején Abauj vármegye alispánja volt, egy családi ügyben a plébánia hivatalba ment. Itt találkozott Csák Cirjék rendőrfőnökkel, a ki régi negyvennyolcas érzelmű ember és mint ilyen elítélte Párist, a miért a hazaáruló kormány zsoldjába szegődött. A rendőrfőnök Páris láttára

nagy haragra gerjedt:

— Takarodjék innen, hazaáruló bitang! — kiáltotta a volt alispánnak, a ki pirulva és szégyenkezve hagyta el a plébánia épületét.

Páris Gábor most bűnvádi feljelentést tett az aradi büntető járásbírósnál Csák Cirjék ellen becsületsértés miatt. A hazafias pap által a volt darabontnak juttatott lelkét az aradiak nagy rokonszenvvel tárgyalják, annál is inkább, mert Páris iránt hazafiatlan politika szereplése óta széles körben nagy ellenszenvvel viseltetnek.

Földbecslés.

CSORNA. Sopronmegye. Studinka Zsig-

BARNA J. JENŐ úr

West Virginia állambeli Garyban fog mint a Bevándorló tudósítója működni. Előfizetési díjakat is felvehet és nevünkben nyugtázhat. Barna ref. misszionárius urat melegen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

POTMESIL ISTVÁN úr

képviseli South Bethlehemben és környékén a Bevándorlót. Előfizetéseket felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

SZABÓ S. NANDOR úr

a Bevándorló érdekében utazik jelenleg New York államban s később a többi magyar telepeket fogja meglátogatni. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Kérjük honfitársainkat, fogadják Szabó urat szívesen.

MEGNYILT

a legnagyobb magyar gyógyszer-tár.

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY

Kapható mindenféle hazai gyógyszer, arckrém, bajusz-pedró, sósborszesz, Superlin (Zacherlin) fuvóval stb. Ugy 6-hazai, mint itteni receptek szakszerűen elkészítetnek.

Pósta megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Beszélünk: magyarul, angolul, németül, tótul s a többi szláv nyelveken.

Pontos cím:

R. A. OLESHAK

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos cím: RUDOLPH KOVÁCH,
1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MAGYAR FONOGRAF ÜZLET

280 Bowery, — — New York City.
Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.

Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé, magyar dalok darabja 35 cent.

Megbízható magyar üzlet. Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTREPRISE LIGHT CO.,

280 BOWERY — — NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

mond, m. kir. pénzügyi titkár kat. becslobiztos Csornára érkezett, a hol megkezdte működését, a mely Csorna község határára és Farád községre szorítkozik. A munkálat mintegy két hónapot vesz igénybe. Ez idő alatt a kat. becslobiztos keresztül vezeti a birtokhelyesbítést és a művelési ágaknál időközben beállott változásokat, a melyek a földadó kivetésének újabb alapjául szolgálnak a kataszteri tiszta jövedelem után.

Elgázolta a vonat.

DEBRECEN. A Fűtőszabony felől Debrecenbe érkező vonat Debrecen állomás alatt elgázolta özvegy Nagy Bálintné 75 éves süket paraszt asszonyt. Lábát és kezét elvágta s a szerencsétlen estére a kórházban meghalt.

Gyilkos gomba.

FEKETE ARDÓ. A községben lakott Suba Mihály iparkodó, fiatal gazda ember. Amerikában is járt, de onnét is, kissé megszedve magát, csakhamar visszavágyódott a falujába. Szorgalmával, ügyességével sokra vitte. Háza, földje, szőlője volt már, meg is házasodott és két viruló, három-négy éves gyermek szaladgált már az udvaron. És e boldog családi életet egy pár gomba teljesen megsemmisítette. A fiatal asszony hozta haza a szőlőből, megfőzte; miután ettek belőle, előbb a két gyermek, utánok pedig a férj és feleség haltak meg tőle. Egyik nap a két gyermeket, másnap a szülőket temették el.

Bajok egy plébánossal.

KASSA. Palonca szepesmegyei község lakossága és az ottani róm. kath. plébános között ellentétek keletkeztek, melyek megvizsgálására a vármegye közigazgatási bizottsága szűkkeblű bizottságot küldött ki. A kiküldött bizottsági tagok dr. Csatóry Ákos és báró Ghillány Imre, szintugy a kassai egyházmegye részéről kiküldött Zaborovszky Béla esperesplébános, most terjesztették be jelentésüket a vármegye közigazgatási bizottságához. A jelentés szerint beigazolást nyert, hogy Rusznyák Bálint róm. kath. plébános kihívó és tapintatlan modorával, sőt sok esetben az egyházi kegyeszek nyújtásának a megtagadásával és a szószékről való állandó izgatással oly lehetetlen állapotokat teremtett községében, hogy a bajokat csakis az egyházi hatóság gyökeres intézkedése orvosolhatja. A közigazgatási bizottság Semsei Boldizsár főispán elnöklete alatt ülésében a jelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy a jelentés másolatát a kassai püspöknek gyors intézkedés végett megküldi.

RIZSÁK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusilag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

A vetélytárs bosszúja.

KECSKEMÉT. A műkertben népmulatság volt. Tánc közben Deák-Nagy István bicskával szíven szúrta Szénássy Ferencet, a miért az ő választottját vitte táncba. A gyilkost a rendőrség elfogta.

Felekezetiesség.

MAKÓ. Csanád vármegye köztörvényhatósága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy 300,000 koronát munkáslakások építésére fordít. Hogy minél több munkáslakás épülhessen, fölkerlte a megye több községét, hogy legyen segítségére kedvező fekvésű telkek olcsó megszerzésében. Többek közt felkérték a csanádi püspökség uradalmi tisztartóságát is, engedne át cserébe egy bizonyos földterületet munkáslakások céljaira s ezért a területért a csanádi törvényhatóság teljesen hasonértékű és nagyságu területet adna. A rendkívül meleg hangu átiratra az uradalmi tisztartóság azt felelte, hogy a cserébe kért területet csak abban az esetben hajlandó átengedni, ha az azokra épülő házak kizárólagosan katolikus emberek birtokába jutnak. A törvényhatóság, mely szociális szempontokat tekintett akkor, midőn egyáltalában munkásházak építéséhez fogott, nem fogadta el az ajánlatot, mert Csanád megye törvényhatósága dolgozó munkásai között felekezeti szempontból, különbséget tenni nem hajlandó.

A halál torkában.

MÁRAMAROS-SZIGET. A rónaszéki Apaffy-sóbányába, melybe mintegy 92 méteres mély víz van, egy negyven tagu kiránduló társaság ment le. A társaság tagjai legnagyobb részt Szlatinafüred fürdővendégei és máramarosszigetiek voltak. A bányában, hová lépcsőkön lehet lejutni, száz méternyi mélységben már elérhető a víz. A harangalaku bányát tutajon szokták körüljárni s a tutajra mintegy 12 egyént engednek. A kiránduló társaság mind a negyven tagja ráment a tutajra, minek következtében az a főszállótól való 5-6 méternyi távolodás után a tulthezertől süllyedni kezdett. Már térdig voltak a tutajon levők a sós vízben, mire megrémülve sikoltozni kezdtek, különösen a nők, kik tulszámban voltak s kiknek egy része a férfiakra kapaszkodott, míg másik része elájult. Dulakodás közben többen a vízbe estek. Lengyel László 16 éves gimnázista és Bányász Imre, a m.-szigeti gyalogezred katonája, a 92 méter mély vízbe ugrottak, hogy uszva meneküljenek. A tulthezertől szabaduló tutaj már emelkedni kezdett, mire a már kiuszott Bányász a főszállótól kötelet dobott a tutajra, melynek segítségével a partra huzta azt. A nagy ijedségtől elájultakat egyenkint hordták föl a bányából.

Emberéletben nem esett kár.

Gyilkosság.

MAROSVÁSÁRHELY. Incédi István jó módú gazdát Nyárádszentmártonban ismeretlen tettesek egy cinkdarabokkal töltött fegyverrel agyonlőtték. Ince szomszédját, Ambrus Józsefet, a kinek udvaráról a lövés történt s a ki már rég óta ellenséges viszonyban élt Incédivel, sógorával, Nagy Ferencel együtt letartóztatták.

Férj és feleség drámája.

PAKS. Kiss János jó módú gazdálkóró már régebb idő óta nem a legjobb viszonyban élt feleségével. Napirenden volt náluk a veszekedés. Minap is összeszólalkoztak valamin és veszekedés közben Kiss lekapta a falon függő vadászfegyvert és feleségére lőtt, ki halálosan találva, összerogyott. Kiss azután pedig saját szájába tette a fegyvercsövét és úgy sütötte azt el. Azonnal meghalt.

Pusztai tűz.

SIÓFOK. Hinárd pusztán nagy tűz volt. Az összes gazdasági épületek a természettel együtt elhamvadtak. A kár mintegy 200.000 korona.

Agyonvert kereskedő.

ÜRMÖS. Nagyküküllő megye. Szilágyi Sándor helybeli kereskedőt agyonverték. Szilágyi Sándor nagy erélyvel működött közre, hogy a községben elterülő kisebb birtokcsoportok tagosittassanak. Azt hiszik, hogy ezért kellett életével lakolnia. A vizsgálatot a közhalmi járásbíró vezeti a csendőrséggel egyetemben. Az előre megfontolt számdékot igazolja az is, hogy már többször követtek el Szilágyi élete ellen merényletet.

ZÁSZLÓ, JELVÉNY, MISERUHÁK

Saját készítésű legértékesebb egyleti zászlók, sapkák, egyenruhák, szalag és aranyjelvények

Bálok és ünnepekhez szükséges szalagok és díszítések raktára. Jutányos — áruk. —

LITVAY JÁNOS

8807 Buckeye Road, CLEVELAND, O.

ELADÓ HOTEL

COLUMBUS, Ohio legjobb fekvésű helyén a magyarok kedvelt találkozó és mulatóhelye a

BUDAPEST-KÁVEHAZ

most olcsó áron eladó, kitűnő berendezés, 16 szoba, poolroom, olcsó házbér. Villamosközlekedés a város minden részébe. Vasuti állomás 5 percnyire.

Bővebb felvilágosítást ad:

George Yost

So. Parsons Ave. Columbus, Ohio.

Fényképészeti

Müterem

Ha ezen hirdetést kivágja s behozza, minden tuczat kép után kap

INGYEN egy életnagyságu képet.

A legjobb felvételek. Vasárnap is nyitva.

S. ROBINSON

fényképész
1716 Centre Avenue,
PITTSBURG, Pa.

Egri Csillagok.

Regény 5 részben.

Irtta: *Gárdonyi Géza.*

ELSŐ RÉSZ.

Hol terem a magyar vitéz?

I.

A patakban két gyermek fürdik: egy fiu meg egy leány. Nem illik tán, hogy együtt fürödnek, de ők ezt nem tudják: a fiu mindössze hét esztendő; a leány két évvel fiatalabb.

Hogy a nap tüzesen sütött, oda vonultak az erdő vén fái közé. A patak ott kerek kis tóvá bővült, s magas zöld fü meg káka nőtte körül. De különben is csak kis vizü patak. Nem lehet benne a korsót sehose megmeríteni.

Voltaképen nem is gondoltak arra, hogy fürödjenek. De hogy rábukkantak a vízre, megtetszett nekik. Először csak a lábukat mártogatták bele, azután bele ereszkedtek térdig. Gergelynek megvizesedett a gatyácskája, hát ledobta. Aztán az ingét is ledobta. Egyszer csak ott lubickol meztelen mind a kettő. Pacskolják a vizet; esurgatják az újuk hegyéről? meg megsöprintik a víz színét, hogy szinte porzik.

Szabadon fürödhetnek: nem látja ottan őket senki. A pécsi ut jó messze van oda, s az erdő végtelen. Ha valaki meglátná őket, lenne is nemulass, mert a fiúcska még csak hagyján, az nem urfi, de a leányka, az a tekintetes Cecey Péter ur leánykája, — kisaszszony, — és úgy illant el hazulról, hogy senki se tudta.

Még így csupaszon is látszik rajta, hogy uri leány: kövér, mint a galamb és fehér, mint a tej. Ahogy ugrándozik a vízben, a két kis hajfonat ide-oda röppen a nyakán. No bizony, nem szép haj: fehér, mint a kender, de gyerekeknek így is jó.

— Derdő, — mondja a fiúnak, uttyunk.

A Gergőnek nevezett ösztövé barna fiu háttal fordult, amaz meg belekapaszkodik a nyakába. Gergő megindul most a part felé, a másik gyerek meg a víz színén lebeg és rugózik s ezt nevezi uszásnak.

Azonban, hogy a parthoz érnek, Gergő belefogózik a kákabokor zöld üstökébe és aggodalmasan néz körül.

— Jaj, a szürke! — mondja, leoldva a leány kezét a nyakáról.

Aztán kifut a vízből és ide-oda futkos, vizsgálódik a fák között.

— Várjon, Vicuska, — kiáltja a leánynak, — várjon, mindjárt jövök!

Aztán azon meztelene elnyargala.

Néhány perc múlva egy vén szürke lovon tér vissza. A ló fején hitvány madzagkötő-fék. Össze volt az kötve a lábával, de eloldozódott.

A gyerek hevesen csapkodja a lovat egy somfa galylyal. Az arca sápadt. Hogy visszaérkezik a fürdőhelyre, ügyesen leereszkedik a földre.

— Törököt láttam, — mondja dideregve, — bujjunk el!

A lovat sietve fához köti, felkapkodja a földről a ruháját, s egyik kezében a ruhát szoritva, másikkal a leányt huzva mag után, fut egy bokor felé. Fut a két meztelen kis gyerek egyenesen egy galagonya bokornak, a mely a parttól valami harminc lépésnyire terebélyesen ül a fák között. Megbuj-

nak, meglapulnak a mögött a fűben.

Abban az időben nem volt ritkaság a török az utakon. S te, kedves olvasóm, a ki azt gondolod, hogy ez a két gyerek most ezen a nyáron fürdött a patakban, bizony csalódot. Hol van már az a két gyerek? És hol vannak mindazok az emberek, a kik e könyvben éléd jönnek, mozognak és beszélnek? Por az mind. Némelynek a csontja talán még meg van a földben, lelke azonban visszazállott a csillagok fölé.

1533-at irtak akkor a levelek aljára s úgy jártak emberek a földön, mint ma. A nap éppen úgy sütött, a fák ép úgy leveleztek, a szülők ép úgy csókolták a gyermekeiket, mint mostan, s a legények, leányok ép oly reménykedve néztek a jövőbe.

Csak az évszám volt más, meg a ruha, meg a király. Hát csak tedd félre az idei kalendáriumot tisztelt olvasóm és vedd elő gondolatban az 1533-ikét. Annak az évnek májusszában élsz te mostan, míg e sorokat olvasod s vagy János király az urad, vagy a török, vagy I. Ferdinand.

Az a kis falu, a hová a két gyermek való, a Mecsek egyik félreeső völgyében van. Valami harminc vályogház, meg egy nagy köház az egész. Az ablakok olajos vászonnól vannak minden házon, az uri házon is, de máskülönbén olyan házak, mint a mostaniak. A kis falut sűrű fák lombozzák körül s a lakók azt gondolják, hogy a török sohase talál oda. Hogy is találna: az ut meredek, szekérynem nincs, torony sincs, az emberek élnek, halnak itt, mint az erdei bogarak.

A Gergő gyerek apja valami kovács volt Pécsen, de már meghalt. Az asszony Keresztesfalvára huzódott az apjával, az őz öreg paraszttal, a ki harcolt még a Dózsa György lázadásában s ezért is kapott menedéket a falu uránál, Ceceynél.

Az öreg néha bement az erdő rejtett utain koldulni Pécsre, s abból éltek télen is, a mit az öreg így szerzett, meg a mi az uraság házából esőppent olykor az asztalukra.

— Ezen a napon is a városból jött meg az öreg:

— Legeltesd meg a szürkét, — mondta az unokájának, — nem evett szegény egész nap semmit.

Igy indult ki Gergő a lóval az erdőbe. Utközben, a hogy elment az uraság háza mellett, a kis Éva kibujt a kertajtón és könyörgött neki:

— Derdő, Derdő, hadd menjek veled!

Gergő nem merte azt mondani a kisaszszonynak, hogy maradjon odahaza. Leszállt a lóról és vezette Évát, amerre az kívánt menni. Éva arra kívánt menni, amerre a pillangók. A pillangók befelé röpültek az erdőnek, hát ők is arra futottak. Végre, hogy a patakot meglátták, Gergő jónak látta már a lovat legelőre eresztetni. Így kerültek ők a patakba és a galagonya bokor mögé, a hol

most nyulakként meglapulva reszketnek a töröktől.

És ez a félelem nem árnyéktól való. Egynehány perc múlva ropogás hallatszik az avarban és mindjárt rá egy structollas fehér töröksüveg meg egy barna lófej jelenik meg a fák alatt.

A török ide-oda forgatja a fejét s mind közelebb-közelebb a fa mellett legelő szürkéhez, a maga sötétpej kis lovát kantáron vezetve.

Most már látni, hogy a török csontos arcu barna ember. A vállán dióbarna köpenyeg. A fején tornyos fehér süveg. A félszeme be van kötve. A másik szeme immáron a

New York, Hazleton, Wilkesbarre

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet

Levélczim: NÉMETH JÁNOS
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

KAIL G. ÁRPÁD

bank és hajójegy üzlete

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. — W. MAIN STREET.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

As összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélczim:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

fa mellé kötött szürkét vizsgálja. Nem tesszik neki, az látszik az arca fintorgatásán, de azért eloldja.

Jobban tetszenék neki a gyerek, a kit a lovon látott. A gyerek jobban kél, mint a ló. A konstantinápolyi rabvásáron háromszor is adnak érte. De a gyerek nincs sehoh.

A török megnézi egynehány fának a hátát és felvizsgálódik a lombokra is.

Azután tiszta magyar szóval így kiabál:

— Gyere elő mókuskám! Fügét adok! Gyere csak elő!

A gyerek nem jelentkezik.

— Gyere elő, kis pajtás, ne félj, nem bánatalak! Nem jössz? Ha nem jössz, elviszem a lovadat!

És csakugyan összefogja egy kézbe a két ló vezetőjét és viszi magával el a fák között.

A két gyerek némán és sápadtan hallgatta eddig a törököt. A fügekinálás nem oldotta fel őket a rémület dermedtségéből. Sokkal többször hallották otthon a *Vigye el a török!* — szidást, meg a hajmeresztő török meséket, hogysen akármiféle édesgetésre előbátorokdta volna a bokorból. Hanem mikor azt mondta a török, hogy elviszi a szürkét, a Gergő gyerek megmozdult. Igenis megmozdult. Ránézett Évicére, mintha tőle várna tanácsot s olyan arccal nézett rá, minha tüske ment volna a talpába.

A szürkét viszik! Mit mondanak otthon, ha ő a szürke nélkül jár vissza? Mivel megy a nagyapó pénteken koldulni?

A kis Éva mindezekre a gondolatokra nem felelt. Sápadtan kucorgott mellette. Nagy kék szeme vizes volt a rémülettől.

Azonban a szürke ment. Gergő hallotta a lépéseit. Nagy lomha lépései vannak a szürkének. A száraz haraszt egyenletesen csörög, amikor ő lép. Hát viszi a török, csakugyan viszi.

— A szürke . . . , — hebegi Gergő siróra torzult szájjal.

És fölemeli a fejét a füből.

Megy a szürke, megy. Csörög az erdei haraszt a lába alatt.

De már most elfeledkezik Gergő az egész világról: felugrik és utána iramodik azon esupaszon a szürkének.

— Bácsi! — kiáltja reszketve, — török bácsi!

A török megállt és elvigyorodik.

Jaj de csunya ember! Ugy vigyorog, mint ha harapni akarna!

— Bácsi, a szürke — rebegi sirva Gergő, — a szürke a miénk. . .

És megáll.

— Gyere hát, ha a tietek, — feleli a török, — nesze.

Azzal elveti a kezéből a szürke kantárszárát. —

A gyerek most már csak a szürkét látja. A hogy a szürke nagy lomhán megindul, odaszökik és megfogja a kantárt.

Ebben a pillanatban ő is fogva van. A török nagy erős ujja átkapcsolják gyöngye kis

meztelen karját s ő fölrepül a másik lóra, a pejre, annak nyeregébe.

Gergő sivalkodik.

— Csitt! — mondja a török, előkapva a dákosát.

Gergő azonban tovább kiabál

— Vicuska! Vicuska!

A török arra fordítja a fejét, amerre a fiu. Keze a törön.

Persze, a mint a másik kis meztelen gyerek fölemelkedik a füből, visszadugja a dákosát és elmosolyodik.

— Gyere, gyere, — mondja, — nem bánatalak.

S megindul a két lóval a leányka felé.

Gergő le akar mászni a lóról. Gergő nagyot kap tenyérrrel a hátára. Gergő tehát bög és ülve marad. a török meg otthagyja a két lovat és fut a kis lány után.

A szegény kis Vica menekülne mostan, de aprók a lábak és magas a fü. Elbukik. Csakhamar ott rugózik és sivalkodik a török ölében.

— Csitt! — szól a török rácsapva a gömbölyüjére, — csitt, mert mindjárt megeszlek, ha el nem hallgatsz! Ham — ham!

A kis leány elhallgat. Oh, hogy ver a szivecskéje, ver, mint a marokba fogott kis veréb.

Azonban, hogy a lovakhoz érnek, újra ki-tör belőle a kiáltás:

— Apuska! apa!

Mert a kétségbeesés azt gondolja, hogy elhallatszik a kiáltás minden messzeségre.

Gergő gyerek is bög. Az ökleit a szemén forgatva sirja:

— Haza megyek, haza akarok menni.

— Hallgass, rongyos fattyu. — rival rá a török, — mert mindjárt agyon csaplak!

És fenyegetően rázza az öklét Gergő felé.

A két gyerek elhallgat. Gergő csöndesen pisogva ül a nyeregben. Csak a szeméből görgedeznek a könnyei.

És mennek.

Amint kiérnek az erdőből, Gergő gyerek látja, hogy a Mecsek útján fölfelé szekerező török nép tarkálk. Lovas akindsik, gyalog azabok, tarka öltözetű szabad katonák. Virgonc kis lovakon ülve szállinkóznak hazafelé.

Az a csoport, a melyik előttük megy, valami tiz megrakott kocsit és szekeret kísér. A szekereken fehér ágynemű, szekrények, ágyfák, hordók, székek, vadbőrök, gabonászsákok rendetlen össze-visszaságban. A szekerek mellett megláncolt lábu, hátrakötött kezű bus rabok ballagnak.

A mi janicsárunknak három szekere és hét rabja van. Öten vannak még kéknadrágos, piroseszmás, fehérsüveges janicsárok, három pedig prémes sapkájú, nagy dárdájú azab. A felszeműnekepporral lepett fehér strucc-toll leng a süvege elejétől hátrahajoltan, csaknem a háta közepéig.

Mig emez bent járt az erdőben, a három szekér megállott oldalt az ut szélén és helyet

engedett a többi hazavonulónak.

A janicsárok nevetve fogadják a két gyereket, meg a szürkét.

Mit locsognak törökül, azt Gergő nem érti. Róluk beszélnek, meg a lóról, az kétségtelen. Mikor őrá néznek meg Vicuskára, nevetnek; mikor a lóra néznek, úgy integetnek, mint mikor az ember legyet kerget.

A török feldobja a két gyereket a kocsira, az ágynemű tetejére. Egy pufók hajadon ül ott, megláncolt lábu rableány, arra bizza őket. Azután egy szeneszsákot old meg az egyik sapkás török és mindenféle ruhát huzkodik ki belőle. De az mind gyermekruha. Van közte kis szoknya, kis szür, pittykés mellény, sapka, kalap, kis eszímák. A török előválaszt két kis inget meg egy kis szürt és feldobja a szekérre.

— Öltöztess fel őket, — mondja a félszemű a leánynak.

A leány körülbelül tizenhét esztendő. Parasztleány. Ahogy öltözteti a gyerekeket,

RAJCS ZOLTÁN ÚR

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

REICHMAN TIVADAR ÚR

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk ottani honfitársaink figyelmébe.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosságokra, úgy forduljon bizalommal
ERPF ARTHUR
őshazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és külföldesség, tov. bábá szőpítők és pipere cikkek.
Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készítettnek. Pósta! megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa. — 2307 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMA-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,

a „Bevándorló” new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez idelg hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezeltetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órak hétköznapon reggel 9 órától est 8 óráig, tünepnap délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — PITTSBURG, PA.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. pósta-, távirda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb szívonán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett Jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

megöleli és megcsókolja őket.
 — Hogy hívják, angyalkám?
 — Vicuska.
 — Hát téged, lelkecském?
 — Gergő.
 — Ne sirjatok, kedves. Velem lesztek.
 — De én haza akarok menni — sirja Gergely.

(Folytatás következik.)

**THE RISING SUN
 BREWING CO.**

Csehországi módon készülő sör
 A legválogatottabb arany árpából, malátából
 és mézharmatos cseh komlóból főzik.
FELTÉTLENUL JOBB BARMILY
 IMPORTALT SÜRNÉL.
ELIZABETH, N. J.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legerőteljesebb napilapja.

Felelős szerkesztője: Braun Sándor.
 Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és Dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghívebb katonája s a 67-es politika legkérlelhetlenebb üldözője.

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap, de a **LEGOLCSÓBB** is.

Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.00
 fél évre 2.50
 negyed évre 1.25

Mutatványszámokat készséggel küld:
 A NAP kiadóhivatala,
 Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

**A PITTSBURGI FIÓKIRODA
 KÉPVISELŐI:**

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
 Kovács Arthur ur Pittsburg, Pa.
 Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
 Samu György ur So. Sharon, Pa.
 Andrejkovits Béla ur Pittsburg, Pa.

The Friedman Print
 215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-nemű nyomtatványok elkészítését.
 Kítűnően felszerelt magyar nyomda.
 A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK.
 Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

**ÖT NAP A CSENDES VIZEN
 NEW YORKBÓL
 NEW ORLEANSBA**

A Southern Pacific Útján
 Személyszállító hajók

**NEW YORKBÓL MINDEN
 SZERDÁN DÉLBEN INDULNAK.**

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

I. BOSS
 111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
 Mindenféle szivarok és dohányok importálója.
 KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
 BATTHYÁNYI DOHÁNY
 Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR HARRY F. POTTER
 elnök pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK
 First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynek legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000.00
 Tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"
 AZ ALLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség, több mint \$1,000,000
 Betétek több mint 16,000,000
 Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.
 Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy erőfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
 Makray Jenő ur South River, N. J.
 Panykó István ur New Brunswick, N. J.
 Ferber Ferenc ur Union City, Conn.
 Getsy János ur Torrington, Conn.
 Sággy József ur Wells Creek, Pa.
 Torhán János ur Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel céljából.

NEW YORK ÁLLAM.
 Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
 Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.
 Tíz év óta fennáll.
 Németh János, 457 Washington street, New York.
 Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.
 Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
 The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.
 Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
 B. Hendler, successor to A. Hendler Son. & Co. Cassandra.
 Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.
 First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.
 Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
 Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legrégebb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulatusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fél két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kihit közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.
 Klein Arthur, Rankin, Pa.
 Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.

Kall G. Árpád, Uniontown, Pa.
 Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MICHIGAN ÁLLAM.
 The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. E. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fióküzlet Gratiot Ave., üzletvezető Ino. N. Wolfshlager.

MISSOURI ÁLLAM.
 The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.
 Bejegyezett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.
 Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.
 Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.
 Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fumei ügynökségének irodája: Fiume, Andrássy ut 22. Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.